

TÄVLINGSMOMENT I SM I SKOG.

Vid SM i skog ingår vanligtvis 11 moment som tas ut av en tävlingskommitté. Ett av dessa moment är finalmoment. Vilka momenten är tillkännages i samband med tävlingens start. Variationer av momentens utformning kan variera beroende på de förutsättningar som finns på aktuell tävlingsplats.

1. Teoretiskt prov. Maxpoäng 20. Maxtid 60 minuter.

Det teoretiska provet består av hel- och delpoängsfrågor vilka bland annat hämtas ur litteratur som används vid Naturbruksgymnasierna såsom "Grundbok för skogsbrukare", "Grönare skog" och "Alla tiders skog".

2. Naturkunskap. Maxpoäng 20. Maxtid 20 minuter.

Kännedom om träd, buskar, fåglar, djur, insekter, markväxter, bär, svamp, allemansrätt och bergarter. Momentet består av frågor som utgörs av levande växter, uppstoppade djur/fåglar, preparerade insekter mm.

3. Precisionsfällning. Maxpoäng 20. Maxtid 5 minuter.

Den tävlande ska fälla ett träd. Träden är numrerare och utlottade. Trädet ska fällas inom en angiven sektor. Inom denna sektor, på 10 m avstånd från trädet, bestämmer den tävlande var en målkäpp ska placeras. Avsikten är att trädet ska fällas så att det blir liggande så nära målkäppen som möjligt.

Moment som bedöms:

1. Fällningstid
2. Felaktig start av såg
3. Felaktig reträtt
4. Enhandsfattning i endast bakre handtag eller förflyttning med kedjan i rörelse
5. Avstånd till målkäpp
6. Visir och hörselskydd
7. Arbetar utan handskar
8. Riktskärets öppningsvinkel
9. Brytmån
10. Hög stubbe.

Riktskärets öppningsvinkel mäts på den utsågade kilen.

Momentet kräver lagenligt klädsel och skyddsutrustning samt egen såg.

Domaren kan avbryta momentet om den tävlande bryter mot säkerhetsföreskrifter eller utgör en uppenbar fara för sig själv eller omgivningen. Den tävlande får då noll poäng.

4. Røjning. Maxpoäng 20. Maxtid 20 min.

Stationen kan delas i två moment. Ett där man med röjmotorsåg i 3 cirkelytor ska fälla stammar, 3-4 m, inom en angiven fällsektor. Det andra momentet innebär att inom ett område ange vilka av de numrerade träden som ska sparas efter røjning.

Momentet kan variera beroende på förutsättningarna på aktuell tävlingsplats.

5. Gallring. Maxpoäng 20. Maxtid 20 min.

På en markerad yta ska den tävlande på ett tävlingsprotokoll markera de stammar som ska sparas efter gallringen. Träden är numrerade. På tävlingsprotokollet anges grundyta före gallring, eftersträvad grundyta efter gallring samt aktuell gallringsform. Bland de numrerade träden finns ett antal huvudstammar.

Momentet kan variera beroende på förutsättningarna på aktuell tävlingsplats.

6. Apterling. Maxpoäng 20. Maxtid 20 min.

Fem eller tio träd ska apteras. Tre olika apteringsalternativ är gjorda på på varje träd. Alternativen är färgmärkta. Vid bedömningen ska de tävlande ta hänsyn till kvalitén. Inga lokala sortiment.

7. Stamkvistning.

Momentet består av två delar:

A. Av ett antal numrerade träd ska 5 stammar som ska stamkvistas väljas ut.

B. Fem markerade träd har stamkvistats felaktigt. Den tävlande ska ange fel i stamkvistningen.

8. Motorsågning. Maxpoäng 20.

Den tävlande ska på tid montera av och på svärd och kedja, kapa en stock mot underlag samt kapa en trissa med under- och överskär.

Momentet genomförs enligt följande.

1. Domaren preparerar sågen
2. Tävlade gör sig i ordning, ställer sågen där han/hon vill ha den
3. Tiden startas
4. Av- och påmontering av svärd och kedja. (Svärd och kedja ska tas bort från sågen och läggas var för sig innan de åter monteras. Svärdet behöver inte vändas).
5. Start av såg
6. Kapning av trissa mot underlag
7. Kapning av trissa, först underifrån och sedan ovanifrån
8. Tiden stoppas när trissan når marken

Moment som bedöms:

1. Tid
2. Kapning mot underlag, differens i mm (kapning i underlag = 0 poäng)
3. Differens mellan över- och underskär
4. Säkerhet (bryter mot säkerhetsföreskrifter, olovligt inträde i tävlingsområde, blodvite, kedjesträckning och start av såg).

Om den tävlade bryter mot NÅGON av punkterna under säkerhet, punkt 4 ovan, blir det noll (0) poäng.

Den tävlade ska vid genomförande ha fullständig skyddsutrustning.

9. Mätning av massavedstrave. Maxpoäng 20. Maxtid 20 minuter.

Mätning av trave och omräkning till m³fub (eller annat om så anges). En massavedstrave ska mätas och registreras. Vedlängd anges av den tävlade. Tillåtna hjälpmedel: måttulle, mätribba, ev. utlämnad tabell och miniräknare.

10. Lastning och lossning. Maxpoäng 20.

På- och avlastning med skotare. Typ anges i förväg. Den tävlade ska enligt instruktion och på tid lasta och lossa virke eller annan precisionskörning.

11. Kubering av bestånd. Maxpoäng 20.

Den tävlande ska bestämma ett markerat bestånds

Övre höjd i hela och halva meter

Brösthöjdsgrundyta i hela m²

Virkesförrådet per ha i 5 m³sk intervaller

samt

Bedöma volymen av ett märkt träd i 0,05 m³sk intervaller.

Tillåtna hjälpmedel: höjdmätare, relaskop, klave och gallringsmall.

12. Plantering. Maxpoäng 20. Maxtid 20 minuter.

Tävlingsuppgiften kan bestå av flera delar:

A. Planteringspunkt (8 poäng)

På 4 planteringspunkter ska den tävlande ange den bäst satta plantan av 2.

B. Beräkning av plantåtgång (10 poäng).

Den tävlande ska ange plantåtgången på ett märkt område. Uppgift om vilket förband som ska tillämpas vid planteringen anges. Storlek ca 5 000 m². Tillåtna hjälpmedel: fickräknare.

C. Trädslag (2 poäng).

Den tävlande ska ange vilket trädslag som är lämpligast att plantera på den märkta ytan.

13. Skydd och säkerhet. Maxpoäng 20. Maxtid 20 minuter.

Praktiskt/teoretiskt moment som kan handla om felsökning på motorsåg/röjsåg, kännedom om skyddsfrågor, skyddsutrustning mm.

14. Naturvårdshänsyn. Maxpoäng 20. Maxtid 20 minuter.

Den tävlande ska inom ett markerat område ange vilka hänsyn till natur och kultur som ska tas vid föryngringsavverkning.

Impediment (berg, mosse/kärr)

Hänsynskrävande (biotoper/kulturminnen)

Hotade (sällsynta eller hänsynskrävande växter och djur)

Kantzoner (vid vatten, bebyggelse eller jordbruksmark)

Träd/trädsamlingar och död ved (grova lövträd, andra träd, gamla träd, bärande träd, enstaka träd eller i grupp, döda, stående eller liggande träd och högstubbar)

Skador (på mark eller vatten i samband med avverkning, allmänt nyttjade stigar och leder, näringsläckage)

Fornlämningar

15. Virkesmätning/Klassning av timmer. Maxpoäng 20. Maxtid 20 minuter.

Timmer av gran och tall ska klassas. Massaved ska mätas och travad volym i m³t, vrak i m³fub och nettovolym i m³fub anges.